आज्यमालभ्योपस्पृशेदपः सोममालिप्समानः[1] ॥७॥ आज्यस्यालम्भानन्तरं सो॰नः सोमस्यालम्भं चिकीर्षुः उदकं स्पृशेत् शाखान्तरात् ।

तथा विपर्यस्य ॥८॥ वि॰स्य विपर्यासं कृत्वा तथेत्यप उपस्पृशेदित्यर्थः · विपर्यासश्चैवम् सोममालभ्याज्यमालिप्समानोऽप उपस्पृशेदित्यर्थः शाखान्तरात् · मानवे यत्राज्येभ्योऽधि राजानमुपचरेयुः प्रक्षालयेरन्पाणीन् राज्ञो वाध्याज्यानीति।

प्रत्येत्य प्रस्तरे निह्नुवतऽउत्तानहस्ता दक्षिणोत्ताना वेष्टा राय इति (५.७) ॥९॥ आहवनीयं दक्षिणेन स्थापयन्तीति (७.९.३३) आहवनीयाद्दक्षिणस्यां दिशि सोमोऽस्ति · आहवनीयं पूर्वेण परीत्य सोमसमीपे गत्वा सोमाप्यायनं कृतम् · ततः प्रत्येत्य प्रतिशब्दप्रयोगात्तेनैव मार्गेण प्रत्यागत्य सर्वे ब्रह्मादयः षडपि उत्ता॰त्ताना वा प्रस्त॰वते प्रस्तरस्योपरि पाणी कुर्वते उभावपि पाणी उत्तानौ दक्षिणो वा उत्तानः सव्यो नीच एव · तत्रस्थस्यापि प्रस्तरे निह्नवः कर्तुं शक्यते तन्मा भूदिति प्रत्येत्येत्युक्तम् ।

व्यूहनपरिध्यञ्जने कृत्वैके ॥१०॥ एके शाखिनो व्यू॰त्वा तानूनप्त्रग्रहणाद्येवमन्तं कुर्वन्ति अन्ये तु निह्नवानन्तरं व्यू॰ने कुर्वन्ति · ता॰प्त्रादेरवसरविधानार्थो व्यू॰ञ्जनयोरनुवादः । आतिथ्याया इडान्तत्वेऽपि व्यू॰ञ्जनादीनि संस्कारकर्माणि प्रवर्तन्तऽएव संस्कारत्वादिति प्रतिपत्तिकर्माण्यपि प्रणीताविमोकराक्षसभागादीनि प्रवर्तन्तऽएव ।

समुल्लुप्य प्रस्तरमक्त्वा परिधींश्चादायाहाग्नीन्मदन्त्यापा३ इति ॥११॥ प्रस्तरं स॰प्य समुद्गृह्य संजानाथामित्यनेन प्रकृतिवदादाय जुह्वादिषु प्रकृतिवदेवाक्त्वा परिधींश्च चकाराद्विधृती चादाय तूष्णीमेव सर्वान्परिधीन्विधृती च हस्तेन गृहीत्वा अग्नीधं प्रत्याह हे अग्नीत् आपो मदन्ति तापेन ग्लायन्ति तप्ता आसन् उत नेति प्रश्नान्ते प्लुतः · शृता न शृता इति प्रश्नार्थ इति धूर्तस्वामिनः । अत्रायं क्रमः निह्नवानन्तरं भागपरिहारः अग्निसंमार्गप्रैषः संमार्गः व्यूहनम् विष्णोरुज्जितिमिति जूहूमभ्युक्ष्य परिध्यञ्जनम् न[2] सूक्तवाकप्रैषः कर्कमते तु सोऽपि भवति[3] ततः प्रस्तरादानादि ।

---

१) ? Thus AB. ॰प्स्य॰ १. M. २) deest A. ३) कर्क॰ति deest A.